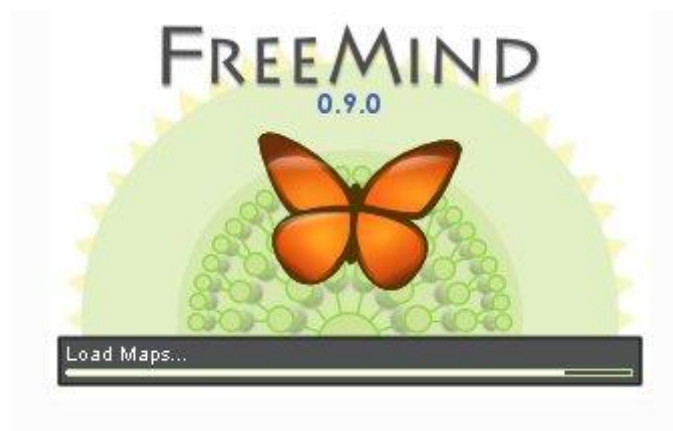

คู่มือการสร้าง Mind Map

ด้วยโปรแกรม FreeMind

นายกานต์ คงบรรทัด

นักวิชาการคอมพิวเตอร์ หน่วยเทคโนโลยีสารสนเทศ

คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

คำนำ

FreeMind เป็นโปรแกรมใช้สำหรับการสร้าง Mind Map จะช่วยให้การสร้างแผนภูมิทางความคิด พร้อมจัดหมวดหมู่ได้สะดวกมากขึ้น โดยรองรับการสร้างกิ่งก้าน ใส่ข้อความ ไอคอน ลิงค์เชื่อมโยงไฟล์หรืออินเทอร์เน็ต ได้ตามต้องการ อีกทั้งสะดวกในการแก้ไข และแปลงเป็น HTML ได้ทันที ซึ่งเหมาะกับการสร้างองค์ความรู้ หรือฐานข้อมูลความรู้ต่าง ๆ

นายกานต์ คงบรรทัด

นักวิชาการคอมพิวเตอร์

สารบัญ

แนะนำโปรแกรม FreeMind	1
แหล่งที่มาของโปรแกรม FreeMind	1
การติดตั้งโปรแกรม FreeMind	4
การใช้งานโปรแกรม FreeMind	6
การเรียกใช้งานโปรแกรม FreeMind	6
การเริ่มต้นการสร้างโน้ต (Node)	6
การใส่ข้อความ สีพื้นหลัง และสีของเส้นโยง	7
การเพิ่มกิ่งก้านให้กับโน้ต	8
การแก้ไขโน้ตลูกและการลบ	8
การสร้างโน้ตลูกในกิ่งเดียวกัน	9
สร้างโน้ตย่อยซ้อนโน้ตลูก	9
การเคลื่อนย้ายโน้ต	10
การเน้นความโดดเด่นให้โน้ต	10
การแทรกไอคอน	11
การแทรกไฮเปอร์ลิงค์อีเมล	11
การส่งออกไฟล์แบบเอกสาร (PDF)	12

การสร้าง Mind Map ด้วยโปรแกรม FreeMind

โทนี บูซาน (Tony Buzan) นักจิตวิทยาชาวอังกฤษ เป็นผู้ริเริ่มนำแผนผังความคิด มาใช้ในชีวิตประจำวันของเขา จากเดิมที่เป็นการจดบันทึกเขียนตัวอักษรเรียงตามบรรทัดเป็นแถวไปเรื่อยๆ หันมาใช้สีเส้นต่างๆ และสัญลักษณ์ หรือรูปภาพแทนความเข้าใจของตัวเอง และเป็นการบริหารการทำงานของสมองทั้งสองซีกอย่างเท่าเทียมกัน โดยสมองซีกซ้ายเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์ และตรรกะเหตุผล ส่วนสมองซีกขวาเกี่ยวกับกระบวนการสร้างสรรค์ทางศิลปะ และจินตนาการ

1. แนะนำโปรแกรม FreeMind

เป็นโปรแกรมสำหรับสร้าง Mind Map ที่ใช้สำหรับการจัดการ และ บริหารความคิดของสมองให้เป็นไปอย่างมีระเบียบแบบแผน เสมือนเป็นเส้นใยที่โยงกันไปมาอย่างมีทิศทาง จากความคิดหนึ่งไปสู่ความคิดหนึ่ง Mind Map (แผนผังความคิด) คือ แผนที่ที่แสดงถึงความคิดหลักหนึ่งความคิด ที่ประกอบขึ้นจากมโนภาพของสมอง โดยความคิดหลักหนึ่งความคิดนั้นสามารถเชื่อมโยงไปยังความคิดอื่นๆ ที่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่อง ซึ่งมีเส้นใยเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างความคิดนั้นๆ อย่างมีทิศทาง ดังนั้น แผนผังความคิด จึงเป็นทฤษฎีในการนำเอาสมองมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยเฉพาะเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของมนุษย์ เป็นการนำความคิดจากเดิมที่เป็นรูปธรรมมาสร้างสรรค์และจัดระเบียบใหม่ให้กลายเป็นนามธรรม ซึ่งจะออกมาในรูปแบบของเส้นความสัมพันธ์โยงจากจุดศูนย์กลางความคิด และกระจายออกมาตามกลไกกระบวนการคิดของสมองมนุษย์

2. แหล่งที่มาของโปรแกรม FreeMind

เป็นซอฟต์แวร์โอเพนซอร์ส ได้ถูกพัฒนาขึ้นบนภาษาจาวา (Java) เพราะภาษาจาวามีความยืดหยุ่นสูง รองรับการทำงานบนระบบปฏิบัติการได้หลากหลายอาทิเช่น Windows, Mac OS และ LINUX ดังนั้น จึงต้องดาวน์โหลดตัวแปลภาษาจาวามาติดตั้งก่อน จึงจะสามารถทำการติดตั้ง FreeMind และใช้งาน FreeMind ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

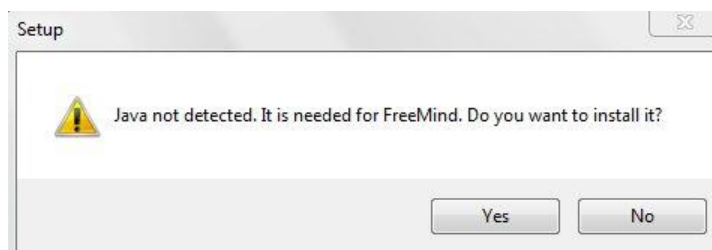
3. การติดตั้งโปรแกรม FreeMind

การใช้งานโปรแกรม FreeMind จะต้องทำงานควบคู่ไปกับ Java Runtime Environment (JRE) ซึ่งไฟล์ที่แนะนำให้ดาวน์โหลดไปติดตั้งนี้ จะมีตัวติดตั้ง Java Runtime Environment (JRE) อยู่ด้วยแล้ว ซึ่งสามารถดาวน์โหลดโปรแกรม FreeMind ได้จาก <http://www.agri.cmu.ac.th/download/detail.asp?id=49080095>

1. ดับเบิลคลิกไฟล์ติดตั้งโปรแกรม ให้เลือกภาษา “English”

2. หากปรากฏหน้าต่าง Java not detected ให้คลิกที่ “Yes” เพื่อติดตั้ง Java Runtime Environment หากไม่ปรากฏหน้าต่างดังกล่าว จะข้ามไปยังข้อ 3

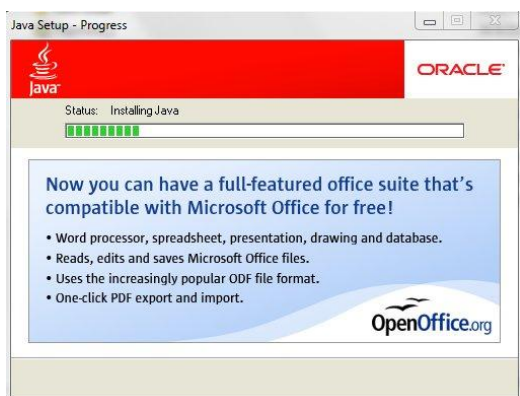
2.1 คลิกปุ่ม “Install” เพื่อเข้าสู่การติดตั้ง

2.2. คลิกปุ่ม “Next” เพื่อเริ่มการติดตั้ง

2.3. รอสักครู่โปรแกรมกำลังติดตั้ง JRE

2.4. คลิกปุ่ม “Close” เมื่อการติดตั้งเสร็จสิ้น

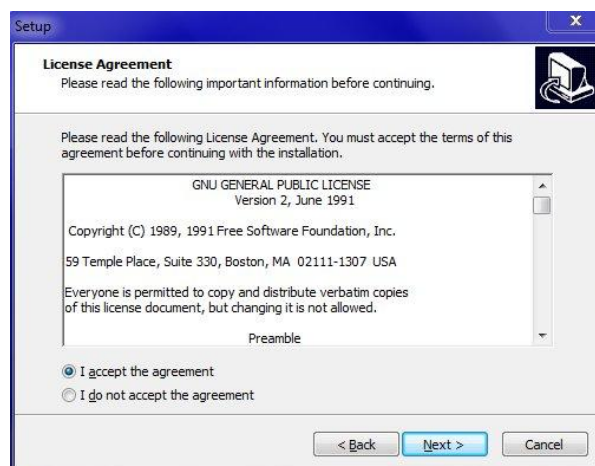

3. การติดตั้งโปรแกรม FreeMind

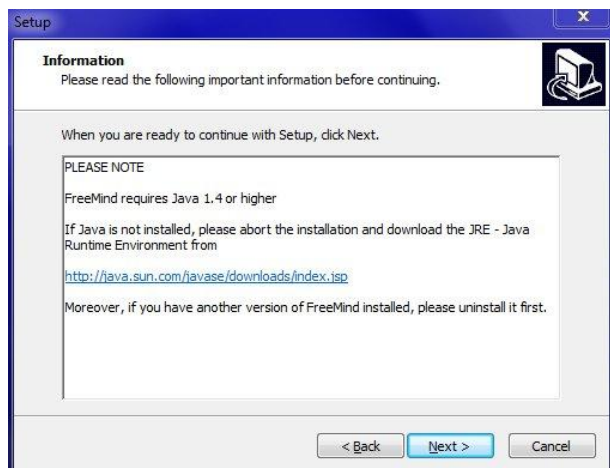
3.1 คลิกปุ่ม “Next” เพื่อเข้าสู่การติดตั้งโปรแกรม

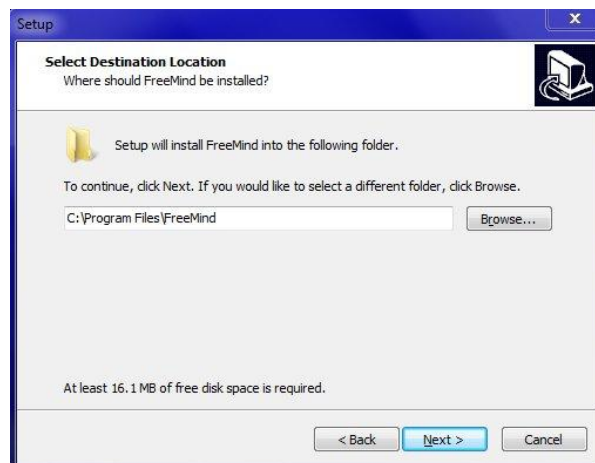
3.2. จะปรากฏหน้าต่าง License Agreement ให้คลิก “I Accept the Agreement” และคลิกปุ่ม “Next”

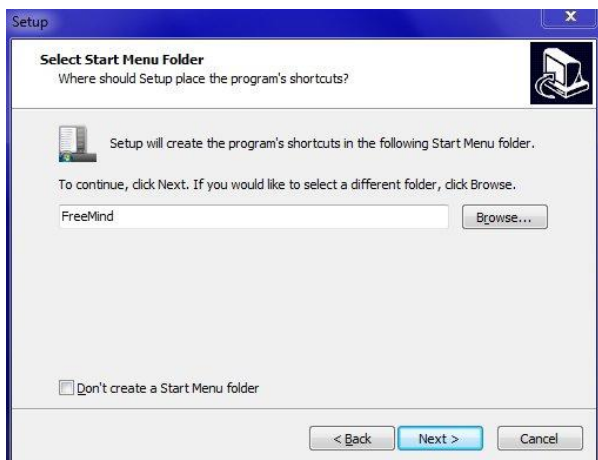
3.3. จะปรากฏหน้าต่างแจ้งให้ทราบถึงความต้องการ Java ขั้นต่ำ ให้คลิกปุ่ม “Next”

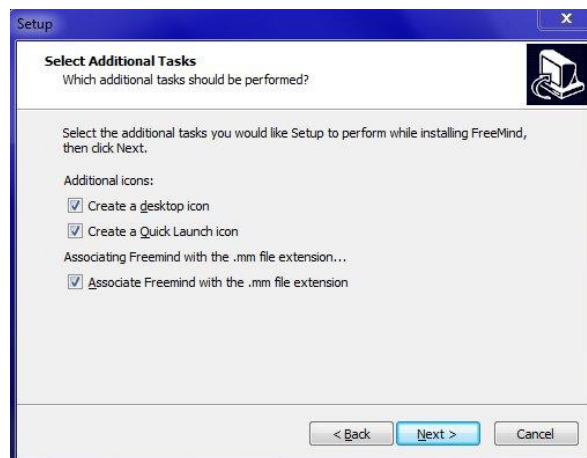
3.4. จะปรากฏหน้าต่างให้ระบุตำแหน่งติดตั้งโปรแกรม ให้คลิกปุ่ม “Next”

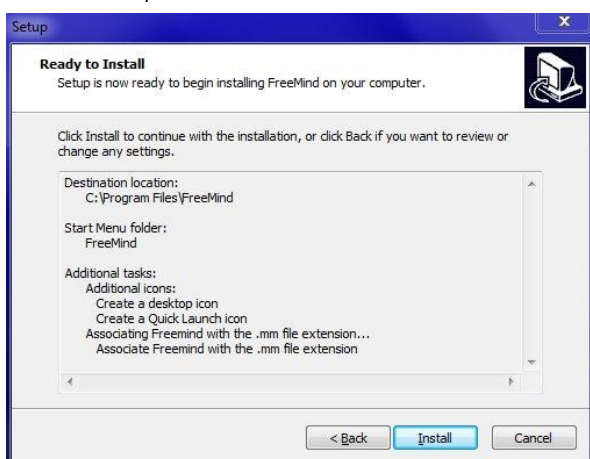
3.5. จะปรากฏหน้าต่างระบุชื่อโปรแกรม ให้คลิกปุ่ม “Next”

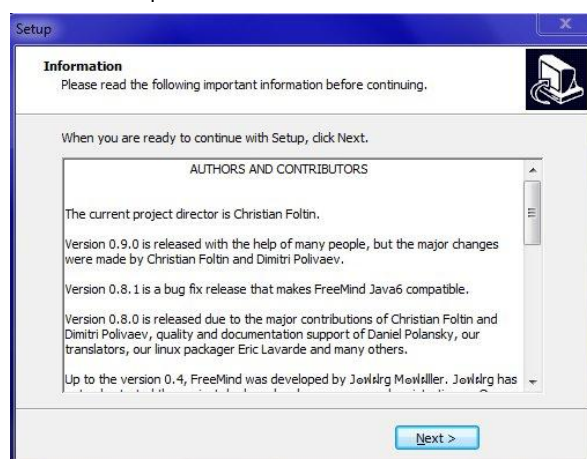
3.6. คลิกปุ่ม “Next” เพื่อไปหน้าต่างถัดไป

3.7. คลิกปุ่ม “Next” เพื่อไปหน้าต่างถัดไป

3.8. คลิกปุ่ม “Next” เพื่อไปหน้าต่างถัดไป

3.9. คลิกปุ่ม “Finish” เมื่อการติดตั้งเสร็จสิ้น

3.10. จะปรากฏไอคอนโปรแกรมที่หน้าจอ

4. การใช้งานโปรแกรม FreeMind

4.1. การเรียกใช้งานโปรแกรม FreeMind

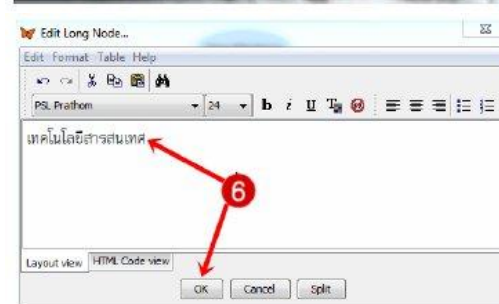
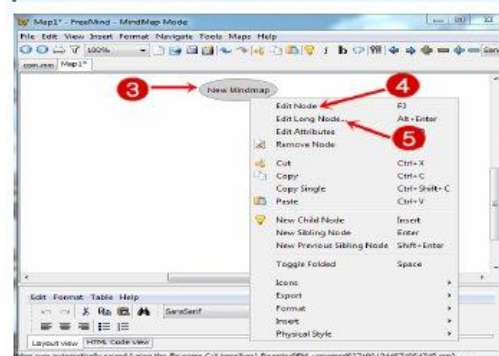
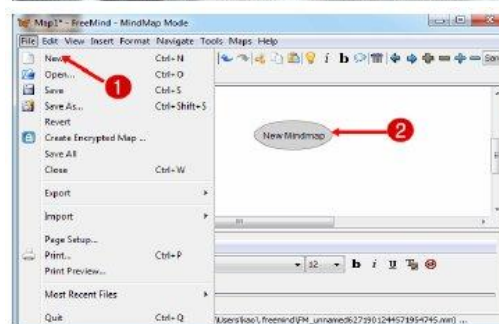
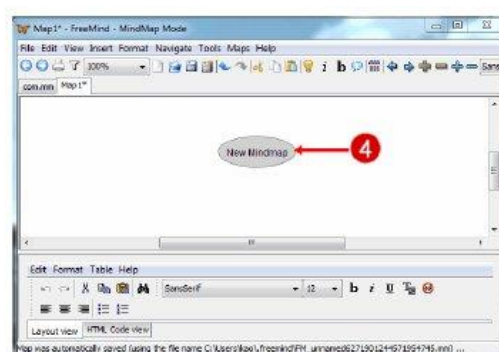
1. คลิกปุ่ม Start เลือก All Programs
2. คลิกเลือก FreeMind แล้วเลือก FreeMind
3. หรือดับเบิลคลิกไอคอนโปรแกรม FreeMind
4. จะแสดงหน้าต่างโปรแกรมขึ้นมา

4.2. การเริ่มต้นการสร้างโหนด (Node)

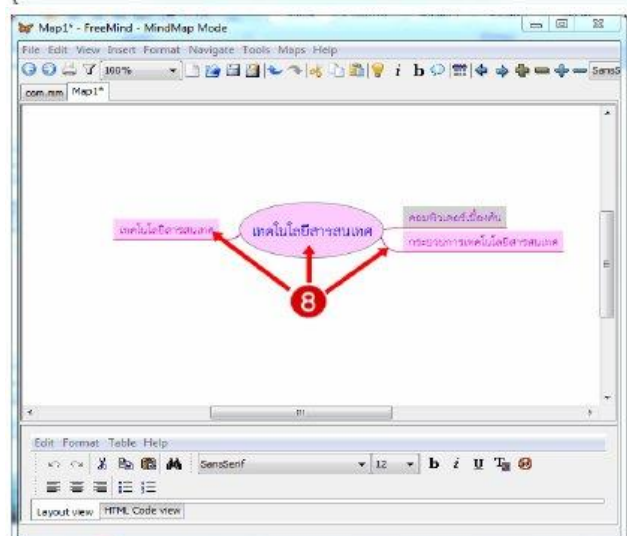
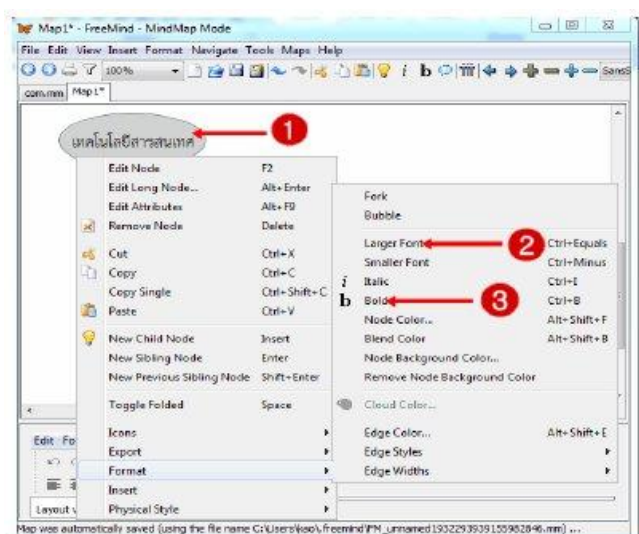
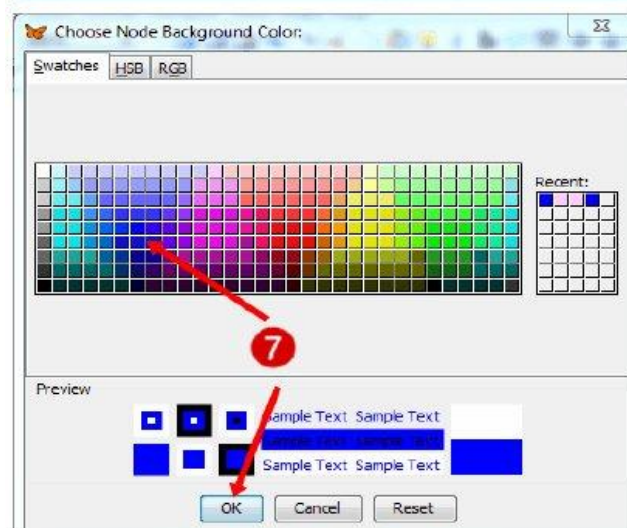
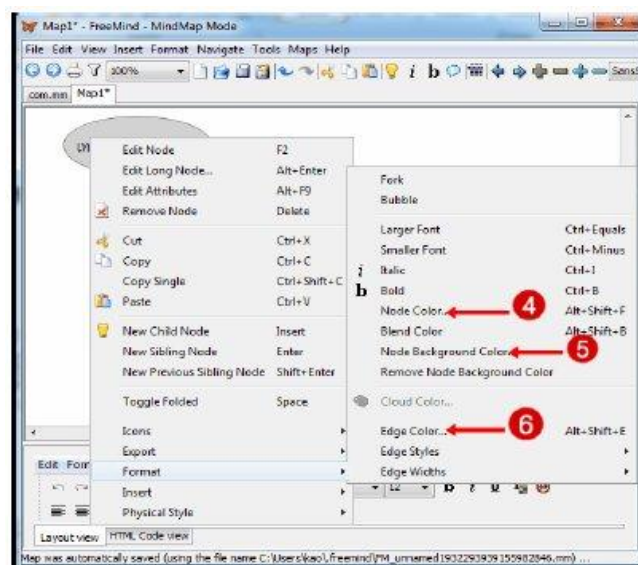
เริ่มต้นการวาด mind map ด้วยการสร้างโหนดใหม่ขึ้นมาจากส่วนกลางของมายแมป พร้อมกำหนดหัวข้อ

1. คลิกปุ่ม File > New เพื่อสร้าง mind map ใหม่
2. จะแสดงเอกสารว่างๆ พร้อมแสดงโหนดที่ชื่อ New Mindmap
3. แก้ไขข้อความของโหนดได้โดยการคลิกลงไปบนรายชื่อ New Mindmap แล้วพิมพ์ข้อความที่ต้องการลงไป
4. หรือคลิกขวาบนโหนด แล้วเลือกการ Edit Node จะได้ข้อความหรือหัวข้อที่พิมพ์ลงไป
5. หากต้องการใส่ชื่อหัวข้อแบบสองบรรทัดก็ให้คลิกขวาไปบนโหนด เลือก Edit Long Node
6. ในไดอะล็อกบ็อกซ์ให้กดแป้น Enter เพื่อขึ้นบรรทัดใหม่ แล้วพิมพ์หัวข้อที่ต้องการ แล้วคลิกปุ่ม OK

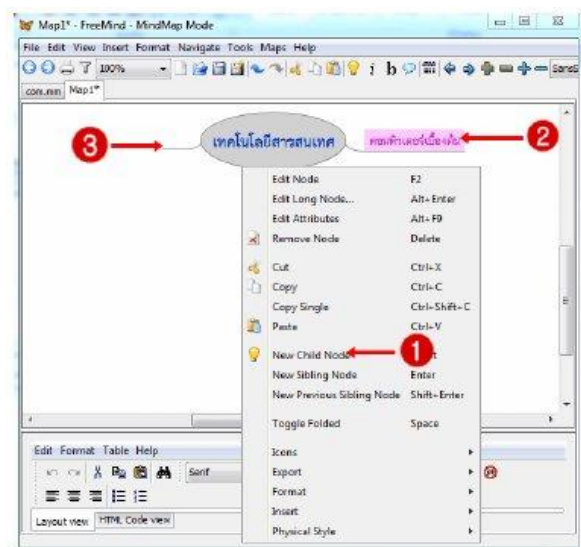
4.3. การใส่สีข้อความ สีพื้นหลัง และสีของเส้นโยง

1. เพิ่มขนาดฟอนต์โดยการคลิกเมาส์ขวาที่ Node
2. เลือกรายการ Format > Larger Font
- (หากต้องการให้ขนาดใหญ่ขึ้น)
3. หากต้องการเพิ่มฟอนต์ให้เป็นตัวหนา ให้คลิกเมาส์ขวาที่โหนด แล้วเลือก Format > Bold
4. ใส่สีให้กับหัวข้อใน Node ด้วยการคลิกเมาส์ขวาที่โหนด แล้วเลือก Format > Node Color
5. การเปลี่ยนสีพื้นหลังของโหนด ด้วยการคลิกเมาส์ขวาที่โหนด แล้วเลือก Format > Node Background Color
6. การเปลี่ยนสีของเส้นโยง ด้วยคลิกเมาส์ขวาที่โหนด แล้วเลือก Format > Edge Color
7. แสดงไดอะล็อกบ็อกซ์ เพื่อให้คลิกเลือกสีที่ชอบ แล้วคลิกปุ่ม OK
8. จะได้สีสันของหัวข้อ สีพื้นหลัง และสีเส้นโยงบนนายแมป

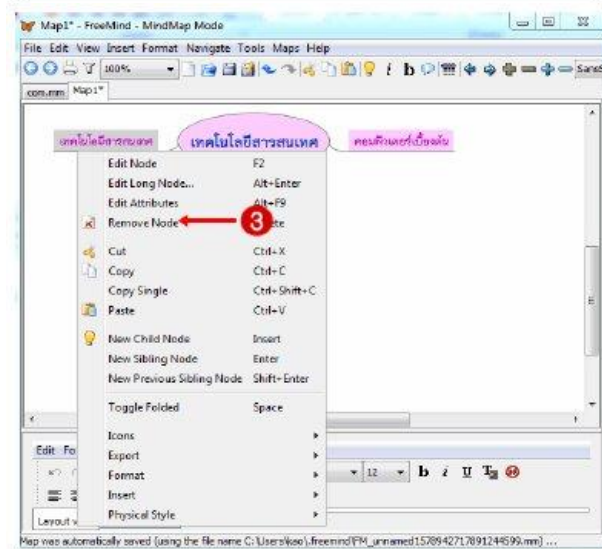
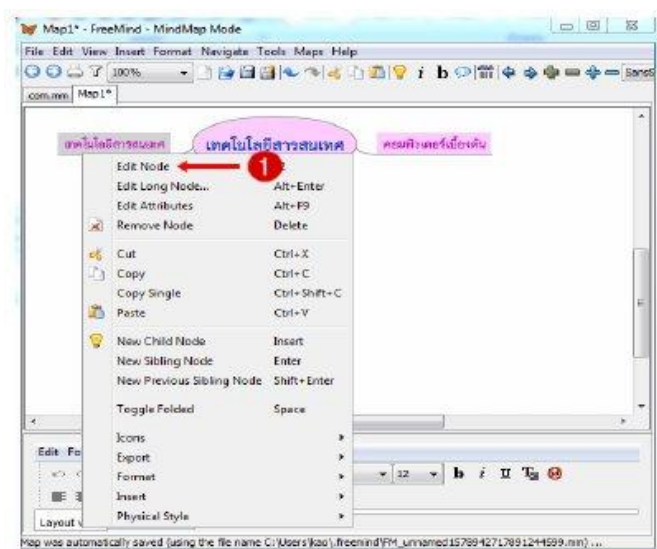
4.4 การเพิ่มกิ่งก้านให้กับ Node

1. คลิกเมาส์ที่โหนด หากต้องการสร้างกิ่งก้านของโหนดทางด้านขวาก็ไปคลิกเมาส์ทางด้านขวาของโหนด แล้วเลือก New Child Node จะแสดงกิ่งด้านที่เชื่อมต่อกับโหนดหลัก
2. พิมพ์ข้อความของโหนดลูกหรือกิ่งก้านของโหนดลงไป
3. ถ้าต้องการสร้างโหนดลูกอีกหนึ่งก้านก็ให้ไปคลิกเลือกตำแหน่งที่ต้องการสร้าง แล้วเลือก New Child Node จะแสดงโหนดลูกปรากฏขึ้น ให้พิมพ์ข้อความลงไป

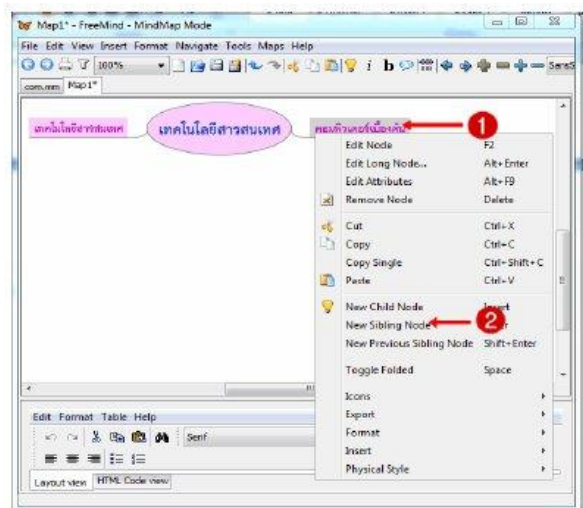
4.5 การแก้ไขโหนดลูกและการลบ

1. คลิกเมาส์ขวาลงบนโหนดที่ต้องการแก้ไข แล้วเลือก Edit Node
2. ให้แก้ไขโหนดลูกตามต้องการ
3. หากต้องการจะลบโหนดที่ไม่ได้ใช้งาน ให้คลิกเมาส์ขวา เลือกโหนดที่ต้องการลบ แล้วเลือก Remove Node

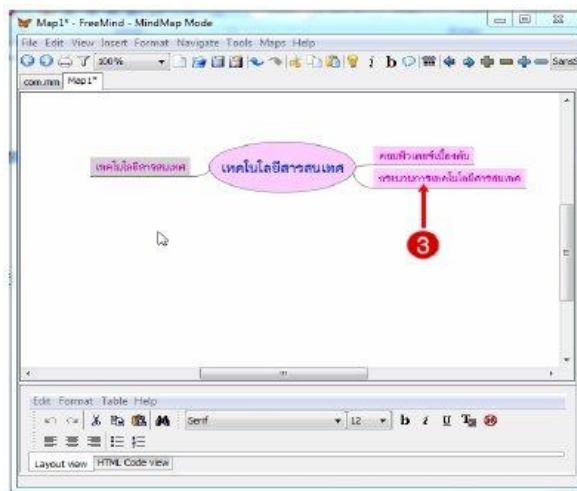

4.6 การสร้างโหนดลูกในกิ่งเดียวกัน

1. คลิกเลือกโหนดลูกที่ต้องการ แล้วเลือก
New Sibling Node

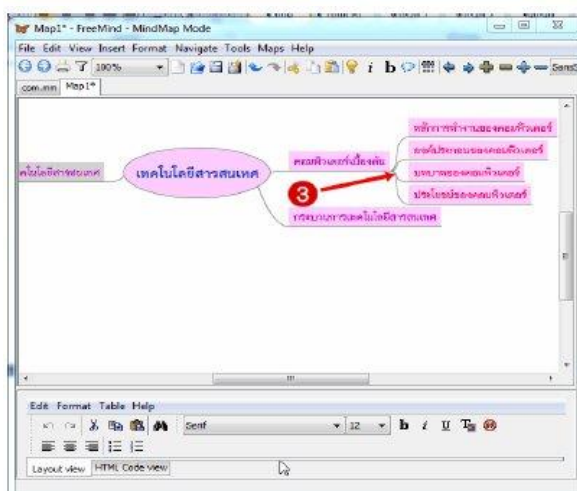
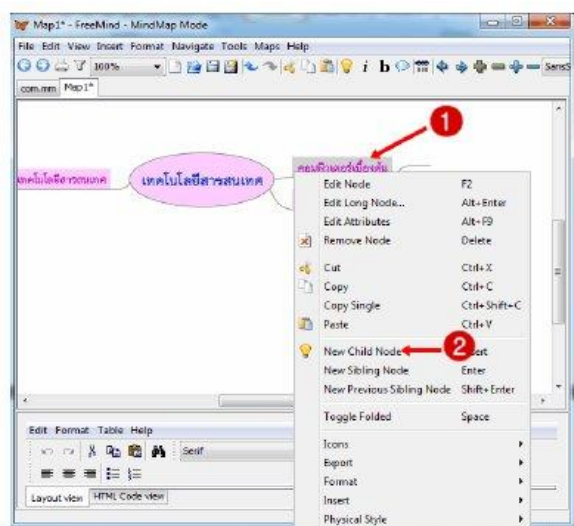
2. พิมพ์ชื่อโหนดลูกอันใหม่ลงไปในช่วง
ดังกล่าว

4.7 สร้างโหนดย่อยซ้อนโหนดลูก

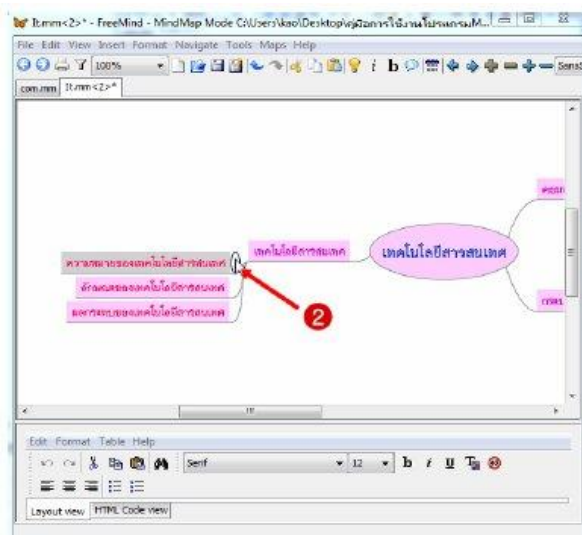
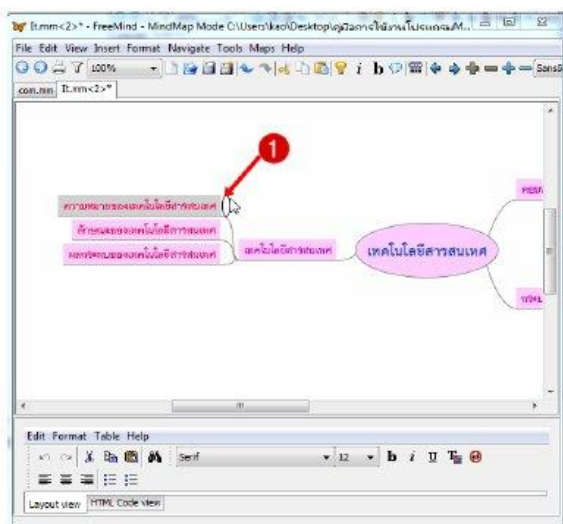
1. คลิกเมาส์ขวาเลือกโหนดที่ต้องการสร้าง
ต่อไป แล้วเลือก New Child node แล้วพิมพ์
ชื่อโหนดลงไป

2. สร้างกิ่งก้านหรือโหนดลูกเพิ่มขึ้นอีก โดย
คลิกเมาส์ขวาเลือกโหนด แล้วเลือกรายการ
New Child node พิมพ์ชื่อโหนดลงไป พิมพ์
ได้ทั้งภาษาไทย-ภาษาอังกฤษ พิมพ์เสร็จกด
แป้น Enter

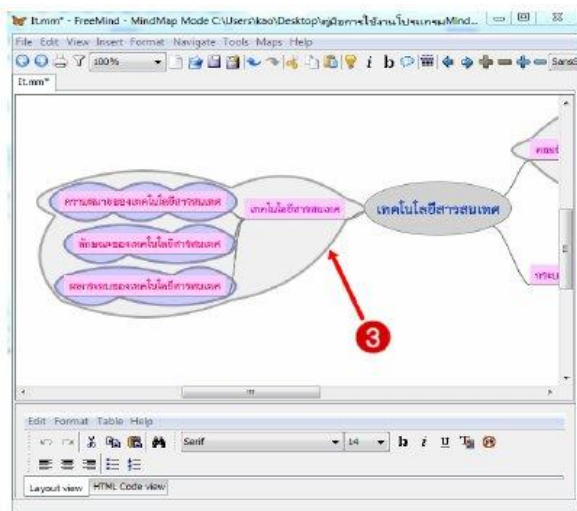
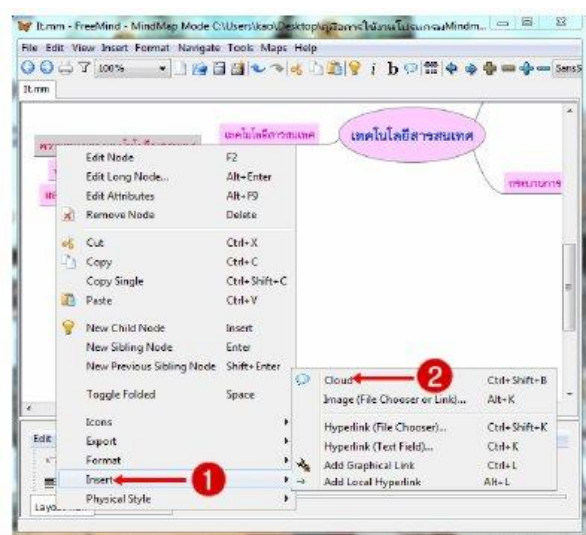
4.8 การเคลื่อนย้ายโน้ต

1. นำเมาส์ไปวางทางด้านขวา หรือด้านซ้ายของชื่อโน้ต จะแสดงเครื่องหมายวงรี
2. คลิกเมาส์ซ้ายค้างไว้ พร้อมกับลากขึ้นลงตามทิศที่ต้องการ
3. จากนั้นไปปรับแต่งโน้ตย่อยให้สวยงาม

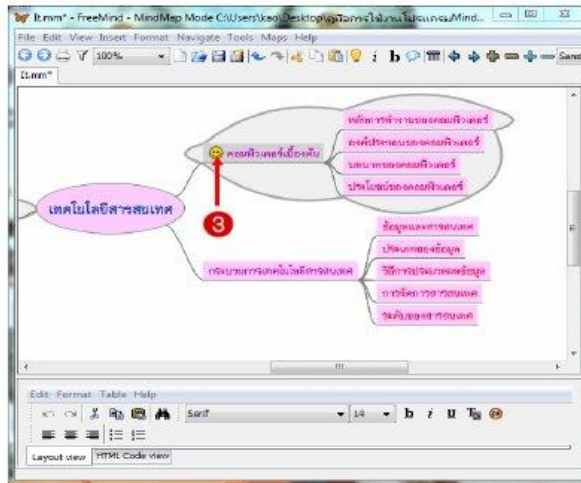
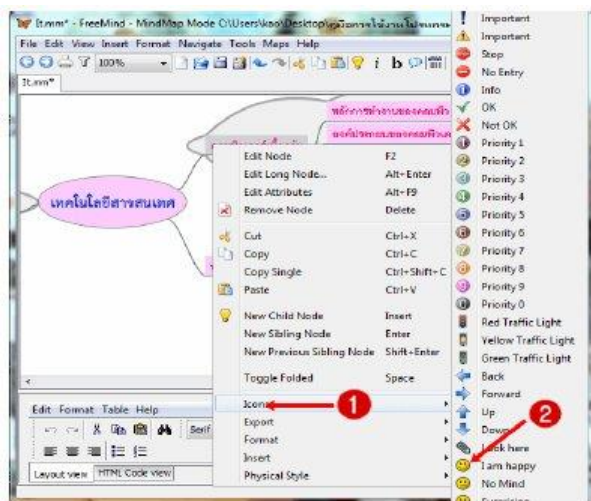
4.9 การเน้นความโดดเด่นให้โน้ต

1. คลิกเมาส์ขวาเลือกโน้ตที่ต้องการความโดดเด่น
2. เลือก Insert > Cloud
3. กลุ่มของโน้ตที่เลือกจะถูกใส่พื้นด้านล่างคล้ายก้อนเมฆ

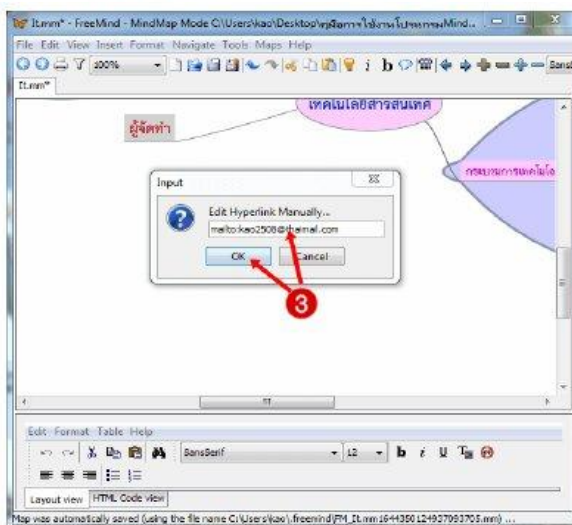
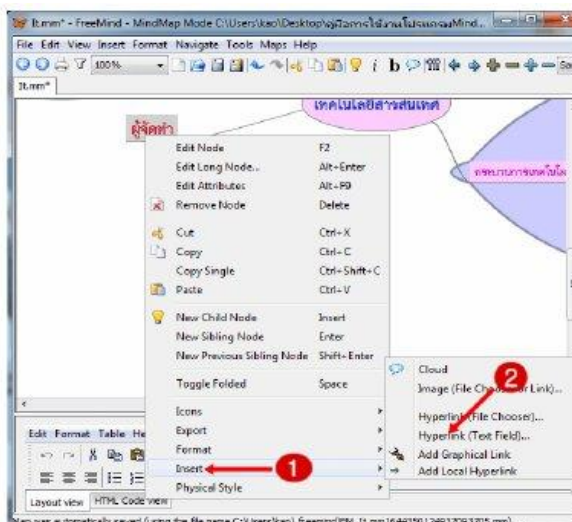
4.10 การแทรกไอคอน

1. คลิกเมาส์ขวาเลือกโหนดที่ต้องการแทรกไอคอน
2. แล้วเลือก Icons > Happy
3. จะได้ไอคอนปรากฏหน้ารายการโหนด

4.11 การแทรกไฮเปอร์ลิงค์อีเมล

1. คลิกเมาส์ขวาเลือกโหนดที่ต้องการใส่อีเมลแอดเดรส แล้วเลือก Insert > Hyperlink (Text Field)
2. กรอก mailto : ตามด้วยอีเมลลงไป แล้วคลิกปุ่ม OK
3. จะแสดงไอคอนอีเมล เมื่อนำเมาส์ไปคลิก จะแสดงหน้าต่างอีเมลเพื่อให้ส่งข้อความไปหาทันที

4.12 การส่งออกไฟล์แบบเอกสาร (PDF)

1. คลิกเมนู File > Export > As PDF...

เพื่อส่งออกไฟล์เป็นแบบเอกสาร PDF

2. จะปรากฏหน้าต่าง save เพื่อทำการ
บันทึกไฟล์งานแผนที่ความคิด และที่ช่อง

File name : พิมพ์ชื่อไฟล์งานที่ต้องการ

แล้วคลิกที่ปุ่ม save

